

ZWIĄZEK
PRACODAWCÓW
POLSKA MIEDŹ
THE POLISH COPPER EMPLOYERS' ASSOCIATION

Monitoring Legislacji Krajowej

**Konsultacje projektów krajowych aktów prawnych i ogłoszone akty prawne
w Dzienniku Ustaw
(monitoring legislacji krajowej ZPPM)
w okresie od 30 czerwca do 6 lipca 2025 roku
Raport na dzień 7 lipca 2025 roku**

I. Projekty aktów prawnych

W omawianym okresie Rządowe Centrum Legislacji opublikowało 4. projekty ustaw oraz 26. projektów rozporządzeń Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów oraz poszczególnych Ministrów.

Na podstawie opinii i ekspertyz podmiotów członkowskich Związku Pracodawców Polska Miedź przygotowano 2. stanowiska do opublikowanych projektów aktów prawnych oraz dokumentów strategicznych (poziom krajowy i europejski):

- Stanowisko Związku Pracodawców Polska Miedź – uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy (nr UD183 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów), które zostało przesłane do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- Stanowisko Związku Pracodawców Polska Miedź – uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie przekazywania informacji z bieżącego dokumentowania przebiegu prac geologicznych (nr 1222 w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Klimatu i Środowiska), które zostało przesłane do Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Przeprowadzono konsultacje 2. projektów ustawy i 6. projektów rozporządzeń dotyczących podmiotów członkowskich (pracodawcy, przedsiębiorcy, JST) zrzeszonych w Związku. Ponadto przekazano do konsultacji projekt Programu polskiej energetyki jądrowej opracowany przez Ministerstwo Przemysłu.

Do konsultacji przekazane zostały następujące projekty:

Projekty ustaw:

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz niektórych innych ustaw (numer z wykazu UD218).

Ponad sześć lat obowiązywania ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, zwanej dalej „ustawą o Rzeczniku”, pozwoliło na zidentyfikowanie obszarów, w których zmiana lub dodanie nowych regulacji powinno przyczynić się do usprawnienia funkcjonowania instytucji Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, zwanego dalej „Rzecznikiem”, w zakresie ochrony praw i słusznym interesów przedsiębiorców.

Ponadto, w związku z procesem konsultacji i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, ustawy o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (nr w poprzednim wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD49) do Ministerstwa Rozwoju i Technologii zostało przekazanych kilka propozycji organizacji przedsiębiorców.

Obecnie ochroną ze strony Rzecznika objęci są tylko mikroprzedsiębiorcy oraz mali i średni przedsiębiorcy. W praktyce pojawiają się wątpliwości, np. co do zasad rozpatrywania wniosków zgłoszonych przez organizacje zrzeszające zarówno przedsiębiorców z sektora MŚP, jak i dużych przedsiębiorców. Stąd, wskazane byłoby umożliwienie podejmowania działań przez Rzecznika na rzecz ogółu przedsiębiorców, a nie tylko mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Warto też podkreślić, że duzi przedsiębiorcy zazwyczaj dysponują swoimi zasobami prawnymi (np. mają do obsługi wewnętrzne departamenty prawno-regulacyjne lub korzystają na stałe z usług kancelarii prawnych), a więc raczej nie będą się zgłaszać do Rzecznika z indywidualnymi sprawami interwencyjnymi, natomiast mogliby zgłaszać do Rzecznika np. sprawy dotyczące zmian legislacyjnych, co pozwoliłoby bardziej kompleksowo reagować na zidentyfikowane problemy w przepisach prawnych wpływających na warunki działalności gospodarczej w Polsce.

Sygnalizowane są wątpliwości czy Rzecznik może podejmować interwencję na rzecz podmiotów zajmujących się m.in. działalnością wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego czy też działalnością wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów. Niezbędne jest zatem odpowiednie uregulowanie, tak żeby Rzecznik mógł podejmować interwencje również na rzecz rolników. Przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.) ustanowił kategorie wyłączeń spod stosowania przepisów tej ustawy. Jedną z nich jest szeroko rozumiana działalność wytwórcza w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego. Konieczność zastosowania przedmiotowego wyłączenia związana jest ze specyfiką opisywanej działalności na tle innych branż. Dzięki temu, że do osób prowadzących tę działalność nie stosuje się pozostałych przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, osoby te zwolnione są z szeregu przewidzianych w niej obowiązków, w tym m.in. konieczności rejestracji w CEIDG, przyjmowania i dokonywania niektórych płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego, czy też znakowania towarów. Niezależnie od okoliczności przemawiających za utrzymaniem powyższego wyłączenia należy wskazać, iż prowadzenie gospodarstwa rolnego wypełnia wszystkie istotne cechy działalności gospodarczej, co z kolei uzasadnia konieczność wprowadzenia regulacji, która przesądzi w sposób jednoznaczny, że Rzecznik może podejmować interwencje na rzecz ochrony praw rolników właśnie jako podmiotów wykonujących działalność gospodarczą. Takie rozwiązanie pozwoliłoby na uniknięcie konieczności każdorazowego rozstrzygania wątpliwości prawnych co do statusu prawnego rolników przed podjęciem w ich sprawie czynności przez Rzecznika. Z informacji przekazanej przez Rzecznika wynika, że rolnicy często zwracają się o pomoc w sprawach dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegającej na budowie budynków inwentarskich oraz o wydanie warunków zabudowy dla budynków inwentarskich, a także w kwestiach związanych z kontrolami przeprowadzanymi przez inspekcję weterynaryjną. Niejasne przepisy i ich niejednoznaczna interpretacja uniemożliwiały interwencję procesową Rzecznika. Ponadto Rzecznik zgłaszał trudności rolników w postępowaniach administracyjnych prowadzonych przez np. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Ponadto praktyka pokazała, że ze względu na nieprecyzyjność przepisów ustawy o Rzeczniku, Rzecznik nie może obecnie podejmować działań stricte procesowych w niektórych sprawach dotyczących zasad prowadzenia działalności gospodarczej, np. w sprawach dotyczących wspólnika jednoosobowej spółki z o.o., gdyż wspólnik sp. z o.o. nie jest przedsiębiorcą, zaś sama spółka z o.o. nie jest formalnie stroną prowadzonych w tym zakresie postępowań. Obecnie, ze względu na nieprecyzyjne przepisy ustawy o Rzeczniku, brak jest podstaw prawnych do podejmowania przez niego działań stricte procesowych w tego typu sprawach. Ponadto istnieją wątpliwości, czy Rzecznik może obecnie podejmować działania stricte procesowe w zakresie działalności prowadzonej w ramach wolnego zawodu, który również ma zbliżony charakter do działalności gospodarczej, lecz nie jest równoznaczny z posiadaniem statusu przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców. Nie funkcjonuje ogólnie obowiązująca definicja wolnego zawodu. Na gruncie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. Wolny zawód definiowany jest zatem przez pryzmat samozatrudnienia, wskazując na wykonywanie go poza stosunkiem pracy. Od strony formalnej, wykonawcy wolnych zawodów podlegają specyficznym regulacjom podatkowym i ubezpieczeniowym, natomiast od strony praktycznej, granice między różnymi formami wykonywania działalności gospodarczej, w tym wolnego zawodu są płynne. Dzisiaj wiele rodzajów wolnych zawodów ma swoje zrzeszenia czy związki, które reprezentują interesy tych grup bądź wspierają w rozwiązywaniu problemów np. w kontaktach z organami administracji. W tym aspekcie można wskazać pewne podobieństwa do zrzeszeń, które reprezentują np. przedsiębiorców z konkretnych branż. Co je odróżnia to to, że przedsiębiorcy z konkretnych branż mogą być również objęci wsparciem przez Rzecznika, podczas gdy przedstawiciele wolnych zawodów już takiej ochrony mogą być pozbawieni.

Brak jest wystarczających przepisów umożliwiających dostęp Rzecznikowi przez właściwe organy, organizacje lub instytucje publiczne również do spraw niezakończonych. Zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców obecnie Rzecznik może żądać dostępu do akt i dokumentów spraw zakończonych. Ograniczenie tego uprawnienia wyłącznie do akt i dokumentów spraw zakończonych stanowi istotną barierę w realizacji ustawowych zadań Rzecznika z uwagi na utrudnienie możliwości weryfikacji zasadności zgłaszanych przez przedsiębiorców-wnioskodawców skarg lub zarzutów na podejmowane wobec nich przez organy administracji publicznej czynności w sprawach niezakończonych, tj. pozostających w toku na dzień złożenia wniosku o interwencję.

Brak jest też wystarczających rozwiązań, które pozwoliłyby Rzecznikowi na pełnienie aktywniejszej roli w procesie tworzenia i monitorowania unijnego prawodawstwa dotyczącego praw przedsiębiorców. Tym bardziej, że znaczna część obowiązujących w Polsce regulacji określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej ma swoje źródło w przepisach unijnych.

Brak też obecnie przepisu na poziomie ustawowym zobowiązującego podmioty uprawnione do opracowywania projektów aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego do opiniowania takich projektów z Rzecznikiem. Taki obowiązek wynika z uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (§ 38) (M.P. z 2024 r. poz. 806), jednakże instytucja Rzecznika nie została tam wskazana wprost. W efekcie dochodziło do sytuacji, w których Rzecznik był pomijany w procesie tworzenia regulacji o

istotnym znaczeniu dla praw przedsiębiorców. W praktyce obowiązujące przepisy Regulaminu pracy Rady Ministrów, przewidujące obowiązek przekazywania projektów dokumentów rządowych do zaopiniowania przez organy i instytucje państwowe, jeżeli projekt dotyczy ich zakresu działania - są niewystarczające dla realizacji ustawowych zadań Rzecznika.

Potrzebne jest też wzmocnienie roli Rzecznika w zakresie mediacji administracyjnej między przedsiębiorcami a organami administracji publicznej. W chwili obecnej, zgodnie z ustawą o Rzeczniku, zadanie to w przypadku Rzecznika ogranicza się do „pomocy w organizacji mediacji”, co z uwagi na wąski zakres znaczeniowy tego sformułowania budziło wątpliwości interpretacyjne i w praktyce negatywnie wpływało na możliwość skutecznej realizacji tego zadania.

Istotne jest również ujednolicenie regulacji dotyczących udziału Rzecznika w postępowaniach cywilnych z regulacjami dotyczącymi innych samodzielnych organów ochrony prawa, takich jak Rzecznik Praw Obywatelskich albo Rzecznik Finansowy, w szczególności w zakresie spraw cywilnych z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Rzecznik może brać udział w postępowaniu w powyższych sprawach. Niemniej jednak, w celu usunięcia pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych niezbędne jest dookreślenie, że Rzecznik może żądać wszczęcia, jak również brać udział w toczącym się już postępowaniu. Jednocześnie, brakuje w obecnych regulacjach przepisów uprawniających Rzecznika do wstępowania do postępowań cywilnych z udziałem przedsiębiorców, w szczególności do postępowań cywilnych prowadzonych na skutek odwołań od decyzji organów administracyjnych – takich jak Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, Prezes Komunikacji Elektronicznej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Instytucja Rzecznika została powołana celem udzielania wsparcia przedsiębiorcom w relacjach z organami administracji publicznej – wsparcie to powinno być więc możliwe w toku całej drogi odwoławczej, niezależnie od ustalenia przez ustawodawcę trybu sądowo-administracyjnego czy cywilnego, jako trybu odwołania od aktów władczych (decyzji) organów administracji publicznej adresowanych do przedsiębiorców.

W praktyce dostrzeżono też problem zasądzania zwrotu kosztów od Rzecznika w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Rzecznik uczestniczy co prawda w powyższych postępowaniach na prawach przysługujących prokuratorowi, jednak niektóre sądy stosują zawężającą interpretację tej regulacji, co skutkuje zasądzaniem od Rzecznika na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zwrotu kosztów (w tym kosztów zastępstwa procesowego) mimo, iż Rzecznik występując w postępowaniu sądowym nie jest stroną postępowania w znaczeniu materialnym.

Ponadto, w dotychczasowej praktyce Rzecznika ujawniły się bariery utrudniające sprawną realizację zadań Rzecznika w zakresie ochrony praw przedsiębiorców dotyczących udzielania zamówień publicznych. Zgodnie z art. 517 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1340) wniesione odwołanie podlega rozpoznaniu, jeżeli nie zawiera braków formalnych oraz uiszczono od niego wpis w wymaganej wysokości. W obecnie obowiązujących regulacjach nie ma przepisu, który jednoznacznie przesądzałby, że Rzecznik nie ma obowiązku uiszczenia wpisu, co skutkuje istotnymi utrudnieniami w zakresie korzystania z drogi odwoławczej przez Rzecznika. Rzecznik, korzystając z określonego w art. 505 ust. 2 ww. ustawy uprawnienia, nawet jeśli występuje w sprawie indywidualnej, to działa zawsze w interesie powszechnym – w interesie ochrony praworządności, w tym przypadku w zamówieniach publicznych. Aktywność ta nie powinna zatem być uzależniona od uiszczenia wpisu od odwołania wnoszonego przez Rzecznika do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej. Wskazane jest zatem wprowadzenie zmiany dla zapewnienia spójności obowiązujących przepisów prawa oraz naprawę przysługującego

Rzecznikowi narzędzia prawnego pozwalającego na skuteczną ochronę praw przedsiębiorców w sprawach z zakresu zamówień publicznych.

Dotychczasowy okres funkcjonowania organu – Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców ujawnia najistotniejsze deficyty i wątpliwości interpretacyjne oraz potrzeby zmian w obowiązującej obecnie ustawie. W pierwszej kolejności istnieje potrzeba ujednolicenia i poszerzenia kręgu podmiotów uprawnionych do zwracania się do Rzecznika, w tym również objęcie ochroną podmiotów pozbawionych dotychczas takiej ochrony. Celem projektowanych zmian jest wzmocnienie organu jako Rzecznika praw i słuszných interesów przedsiębiorców. Podmioty te stanowią istotny element systemu gospodarczego państwa. Potrzebne jest, aby umożliwić im jak najlepsze warunki, w tym środowisko prawne do funkcjonowania i rozwoju. Wyposażenie samodzielnego organu ochrony prawa (w tym przypadku praw przedsiębiorców) w skuteczne narzędzia interwencji generalnej, jak i indywidualnej procesowej jest konieczne do prawidłowej realizacji funkcji organu, co stanowi szczególnie ważny interes publiczny. W taki sposób Rzecznik, jako silny, sprawny i skuteczny organ, stanowić będzie dobro wspólne, którego efekty działań będą mogły służyć całemu społeczeństwu.

Projekt ustawy ma na celu doprecyzowanie obowiązujących regulacji i usunięcie dostrzeżonych luk prawnych, a także przyznanie Rzecznikowi nowych uprawnień i kompetencji.

W związku z tym proponuje się:

1. zmianę nazwy Rzecznika na Rzecznika Praw Przedsiębiorców oraz rozszerzenie katalogu podmiotów objętych ochroną Rzecznika, w tym:
 - dużych przedsiębiorców,
 - osób prowadzących działalność w zakresie wolnego zawodu,
 - rolników w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Dzięki temu Rzecznik będzie mógł podejmować interwencje również na rzecz podmiotów wykonujących m.in. działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego czy też działalność wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów,
 - innych podmiotów wykonujących działalność, której charakter jest jednak zbliżony do charakteru działalności gospodarczej, lecz nieposiadających formalnie statusu przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, tj. m.in. wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej,

Zaproponowana w projekcie modyfikacja przewiduje objęcie ochroną Rzecznika wszystkich przedsiębiorców, a nie tylko mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Zmiana ta powinna pozwolić Rzecznikowi na podejmowanie działań na rzecz ogółu przedsiębiorców oraz wyeliminowanie zachodzących w praktyce wątpliwości, np. co do zasad rozpatrywania wniosków zgłoszonych przez organizacje zrzeszające zarówno przedsiębiorców z sektora MŚP, jak i dużych przedsiębiorców. Aktualnie z ochrony Rzecznika skorzystać mogą przedsiębiorcy posiadający status mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, zgodnie z definicjami uregulowanymi w art. 7 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców. Dokonując rozszerzenia katalogu podmiotów wymagana jest zmiana nazwy, gdyż aktualna nazwa odnosiłaby się do części podmiotów podlegających ochronie.

W dalszej części przedstawiono dodatkowe uzasadnienie w zakresie rozszerzenia katalogu podmiotów objętych ochroną Rzecznika.

2. wprowadzenie możliwości powołania stałych lub doraźnych pełnomocników, w szczególności Pełnomocnika do spraw Unii Europejskiej, który wspierałby Rzecznika w realizowaniu zadań związanych z unijnym prawem gospodarczym. Ponadto proponuje się doprecyzowanie, że do zadań Rzecznika będzie należała również współpraca z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej na rzecz ochrony praw przedsiębiorców oraz poszanowania zasady wolności działalności gospodarczej i równego traktowania. Celem proponowanych zmian w tym zakresie nie jest wprowadzenie rozwiązań konkurencyjnych wobec dotychczasowej reprezentacji polskich interesów w Unii Europejskiej, a jedynie umożliwienie wprowadzenia rozwiązań organizacyjnych, które przyczyniłyby się do usprawnienia działań Rzecznika opartych na jego ustawowych kompetencjach oraz ramach dialogu wyznaczonych przez właściwe regulacje unijne,
3. wzmocnienie roli Rzecznika w ramach mediacji między przedsiębiorcami a organami administracji publicznej, poprzez nadanie Rzecznikowi konkretnych uprawnień w zakresie prowadzenia mediacji, która będzie przeprowadzana na wniosek oraz będzie objęta zasadą poufności, chyba że uczestnicy postanowią inaczej, przy czym mediacja nadal byłaby dobrowolną formą rozstrzygania sporu. Zmiany powinny przyczynić się do zwiększenia dostępności alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów na linii przedsiębiorca – organ administracji publicznej,
4. doprecyzowanie i rozszerzenie katalogu spraw cywilnych, w których Rzecznik może występować na rzecz ochrony praw przedsiębiorców – Rzecznik będzie mógł żądać wszczęcia, jak również brać udział w toczącym się już postępowaniu w sprawach cywilnych z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową, w sprawach z zakresu regulacji energetyki, w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty, w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego oraz w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego (tj. w szczególności do postępowań cywilnych prowadzonych na skutek odwołań od decyzji organów administracyjnych – takich jak Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, Prezes Komunikacji Elektronicznej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, itd.), jeżeli stroną jest przedsiębiorca, który wyraził zgodę na piśmie na udział Rzecznika, oraz jeżeli Rzecznik brał udział w postępowaniu administracyjnym poprzedzającym to postępowanie sądowe. Dzięki temu wsparcie przedsiębiorców przez Rzecznika będzie możliwe w toku całej drogi odwoławczej, niezależnie od ustalenia przez ustawodawcę trybu sądowo-administracyjnego czy cywilnego, jako trybu odwołania od aktów władczych (decyzji) organów administracji publicznej adresowanych do przedsiębiorców,
5. doprecyzowanie statusu Rzecznika w postępowaniu przed sądami administracyjnymi poprzez uregulowanie wprost, że Rzecznikowi przysługują uprawnienia do wnoszenia skargi w postępowaniach przed sądami administracyjnymi w sprawach dotyczących praw przedsiębiorców, co będzie stanowić potwierdzenie możliwości ochrony praw przedsiębiorców w tych postępowaniach,
6. rozstrzygnięcie w sposób jednoznaczny o przyznaniu Rzecznikowi uprawnienia do wnoszenia skarg kasacyjnych w sprawach dotyczących naruszenia praw przedsiębiorcy, w szczególności w postępowaniu w sprawach cywilnych z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, co powinno ułatwić przedsiębiorcom dochodzenia swoich praw w postępowaniach. Jednocześnie projektowane brzmienie art. 39818 k.p.c. przesądzi o wzajemnym zniesieniu kosztów procesu w razie

wniesienia skargi kasacyjnej przez Rzecznika, co jednoznacznie ureguluje kwestię zwolnienia Rzecznika z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych,

7. wzmocnienie roli Rzecznika w zakresie opiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących praw przedsiębiorców poprzez dodanie do ustawy o Rzeczniku przepisu, zgodnie z którym członkowie Rady Ministrów oraz inne podmioty właściwe do przygotowania projektów aktów normatywnych, programów i innych dokumentów rządowych dotyczących praw przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będą zobowiązani do przedstawiania Rzecznikowi do zaopiniowania projektów tych dokumentów. Dzięki tej zmianie zmniejszy się ryzyko omijania Rzecznika w opiniowaniu projektów legislacyjnych zawierających zmiany istotne dla funkcjonowania przedsiębiorców,
8. rozszerzenie kompetencji Rzecznika o uprawnienia związane z opracowywaniem i przedkładaniem właściwym członkom Rady Ministrów oraz innym podmiotom właściwym do opracowywania projektów aktów normatywnych propozycji w zakresie projektów aktów normatywnych dotyczących praw przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dzięki tej zmianie Rzecznik, po zidentyfikowaniu problemu, zamiast występować z wnioskiem do właściwego organu będzie mógł od razu zaproponować organowi rozwiązanie tego problemu, w formie projektu opracowanego zgodnie z zasadami tworzenia prawa, co powinno ułatwić i skrócić dalszy proces legislacyjny związany z rozwiązaniem danego problemu,
9. doprecyzowanie regulacji określających zasady ponoszenia kosztów w postępowaniach cywilnych z udziałem Rzecznika poprzez przesądzenie braku możliwości zasądzenia od Rzecznika zwrotu kosztów udziału w sprawie cywilnej dotyczącej sporu przedsiębiorcy z organem administracji publicznej,
10. doprecyzowanie regulacji określających zasady ponoszenia kosztów w postępowaniach z udziałem Rzecznika przed Krajową Izbą Odwoławczą poprzez wskazanie, że Rzecznik jest zwolniony z obowiązku uiszczenia wpisu przy wnoszeniu odwołania,
11. umożliwienie dostępu Rzecznikowi przez właściwe organy, organizacje lub instytucje publiczne również do spraw niezakończonych, jak również zobowiązanie tych podmiotów do przekazywania Rzecznikowi odpisów i kopii dokumentów dotyczących tych spraw. Uprawnienia Rzecznika nie będą naruszały przepisów o tajemnicach prawnie chronionych. Zobowiązanie organów, organizacji lub instytucji publicznych do udostępnienia akt i dokumentów spraw wszczętych i niezakończonych, w tym także odpisów i kopii z akt takich spraw, przyczyniłoby się do istotnego usprawnienia realizacji ustawowych zadań Rzecznika. W wielu przypadkach z prośbą o pomoc do Biura Rzecznika zwracają się mikroprzedsiębiorcy bądź mali przedsiębiorcy niedysponujący wsparciem profesjonalnego pełnomocnika, który mógłby zadbać o przekazanie całości np. dokumentacji podatkowej,
12. określenie maksymalnych limitów wydatków Rzecznika na kolejne 10 lat budżetowych wykonywania ustawy, zgodnie z art. 50 ust. 1c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) (obecny limit wydatków w ustawie o Rzeczniku obejmuje okres do 2027 r.).

Projekt ustawy będzie miał pozytywny wpływ nie tylko na przedsiębiorców, ale także na całe społeczeństwo. Rozszerzenie kompetencji Rzecznika i katalogu podmiotów objętych jego

ochroną, wzmocni pozycję osób fizycznych prowadzących lub planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej.

Obecne przepisy w dużej mierze zapewniają ochronę mieszkańców miast, natomiast uwzględnienie producentów rolnych przyczyni się do zwiększenia świadomości mieszkańców wsi i mniejszych ośrodków, iż zarówno przedsiębiorcy, jak i rolnicy mają organ ochrony ich praw, co również przyczyni się do zabezpieczenia produkcji rolnej, tym samym zwiększając bezpieczeństwo żywnościowe państwa.

Projekt ustawy będzie przewidywał objęcie ochroną Rzecznika również innych podmiotów wykonujących działalność, której charakter jest jednak zbliżony do charakteru działalności gospodarczej, lecz nieposiadających statusu przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy – Prawo przedsiębiorców. Dotyczy to m.in. wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

Skutkiem projektowanych regulacji będzie poszerzenie kompetencji Rzecznika, w taki sposób, aby m.in. Rzecznik był organem ochrony praw i interesów przedsiębiorców, bez wykluczeń z grona podmiotów prowadzących działalność gospodarczą ze względu na formę czy wielkość struktury podmiotu będącego uczestnikiem obrotu gospodarczego. Nadmienić należy, iż aktualna ekonomia i gospodarka to złożony system zależności i powiązań podmiotów o różnej wielkości oraz wielości form prawnych funkcjonowania, co wymaga możliwości podejmowania adekwatnych działań. Wskazać należy jednak, iż podmioty mniejsze i słabsze ekonomicznie (sektor MŚP), ze względu na ograniczone możliwości i potencjał, zarówno organizacyjny jak i finansowy – znajdować się będą nieprzerwanie pod szczególną ochroną Rzecznika, co uzasadniają przywołane względy.

Odrębnie należy wskazać na dostrzeżone bariery w funkcjonowaniu instytucji Rzecznika, które niniejszy projekt ma za zadanie usuwać. Przeszkody te wynikają w większości z deficytu regulacji, w szczególności dotyczących zasad procesowych uczestnictwa Rzecznika w różnego rodzaju postępowaniach przed innymi organami i sądami. Ważne jest również, aby próby podjęcia przez Rzecznika interwencji i jego legitymacji nie wymagały każdorazowej analizy okoliczności faktycznych i prawnych stanu faktycznego z powodu niejasnego brzmienia przepisów obowiązującego prawa. Projektowana nowelizacja ma za zadanie również usunięcie wątpliwości interpretacyjnych.

Wprowadzone rozwiązania usprawnią funkcjonowanie Rzecznika w zakresie ochrony praw podmiotów. Projektowane regulacje mogą przyczynić się do redukcji kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców poprzez eliminację nieuzasadnionych barier i utrudnień, których usunięcie będzie efektem działań Rzecznika podejmowanych w ramach jego ustawowych uprawnień.

Ze względu na fakt, że proponowane zmiany dotyczą konkretnych przepisów ustawowych, nie jest możliwe dokonanie zmiany w innej formie niż proponowana nowelizacja ustawy o Rzeczniku oraz innych ustaw.

Przedmiotowy projekt aktu prawnego wraz z Uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12399454/katalog/13140261#13140261>

Projekt jest obecnie jednocześnie na etapie uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

2. Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw (numer z wykazu UDER70).

Szkoły doktorskie funkcjonują w polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki jako nowy model kształcenia doktorantów od dnia 1 października 2019 r. Szkoły doktorskie – interdyscyplinarne oraz posiadające swobodę w konstruowaniu programów kształcenia, regulaminów i zasad rekrutacji – oceniane są bardzo dobrze przez środowisko naukowe. Jednocześnie, po upływie prawie 6 lat od wdrożenia tego modelu zidentyfikowano następujące obszary, które wymagają zmian ustawowych:

- 1) zasady zawieszania kształcenia przez doktoranta w szkole doktorskiej;
- 2) zasady podlegania doktoranta systemowi ubezpieczeń społecznych i wypłaty świadczeń z tego tytułu;
- 3) możliwość korzystania przez osoby, które ukończyły kształcenie w szkole doktorskiej, z infrastruktury badawczej i informatycznej podmiotu prowadzącego szkołę doktorską.

Celem projektowanej ustawy jest:

- 1) wprowadzenie zmian w zasadach zawieszania kształcenia doktoranta, podlegania doktoranta systemowi ubezpieczeń społecznych i wypłaty świadczeń z tego tytułu;
- 2) ustalenie prawa do bezpłatnego korzystania przez osobę, która ukończyła kształcenie w szkole doktorskiej i złożyła wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora albo stopnia doktora w zakresie sztuki, z infrastruktury badawczej i informatycznej podmiotu prowadzącego tę szkołę.

Rekomendowanym rozwiązaniem jest wprowadzenie zmian w ustawie oraz w:

- ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 501), zwanej dalej „ustawą świadczeniową”,
- ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 257, z późn. zm.).

Proponuje się wprowadzenie w przepisach ustawy zmian, które zobowiążą podmioty prowadzące szkoły doktorskie do określenia innych niż związane z rodzicielstwem przypadków, w których będzie możliwe zawieszenie kształcenia doktoranta.

Proponuje się objęcie doktorantów obowiązkowym ubezpieczeniem chorobowym z równoczesnym wprowadzeniem zmian w przepisach ustawy polegających na zniesieniu prawa do stypendium doktoranckiego w przypadku doktoranta, który spełnia warunki do nabycia prawa do świadczeń określonych w ustawie świadczeniowej oraz w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Proponuje się wprowadzenie zmian w przepisach ustawy polegających na zobowiązaniu podmiotów prowadzących szkoły doktorskie do określenia sposobu zapewnienia warunków bezpłatnego korzystania przez osoby, które ukończyły kształcenie w szkole doktorskiej i złożyły wniosek o wszczęcie postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora (stopnia doktora w zakresie sztuki), z infrastruktury badawczej i informatycznej podmiotu, w którym odbywały kształcenie, do czasu zakończenia tego postępowania. Rozwiązanie to umożliwi zachowanie ciągłości w prowadzeniu działalności naukowej przez te osoby.

Przedmiotowy projekt aktu prawnego wraz z Uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12399603>

Projekt jest obecnie jednocześnie na etapie uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

Projekty rozporządzeń:

1. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniający rozporządzenie w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (numer z wykazu MZDER1802).

Projektowane rozporządzenie jest wydawane na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy i zmienia rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 607). Nowelizacja ma na celu zastąpienie w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia pieczętki i podpisu lekarza przeprowadzającego badanie lekarskie, odpowiednimi oznaczeniami, opisanymi w objaśnieniu.

Zaproponowane zmiany umożliwią prowadzenie dokumentacji w formie elektronicznej, w związku z prowadzonymi działaniami dotyczącymi cyfryzacji wzorów dokumentów medycyny pracy w ramach inwestycji D1.1.2 „Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Projekt stanowi również realizację postulatu deregulacyjnego nr MZ-2-96, który projektodawca zaaprobował.

Przedmiotowy projekt aktu prawnego wraz z Uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12399400/katalog/13139908#13139908>

Projekt jest obecnie jednocześnie na etapie uzgodnień i konsultacji publicznych.

2. Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (numer z wykazu 36 w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniający rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (nr 36 w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej), obejmuje zmiany dotyczące maksymalnej temperatury w miejscu pracy. Jest to projekt z dnia 27.06.2025 bez wskazania terminu konsultacji. W aktualnej wersji złagodzone obowiązki po stronie pracodawców oraz wydłużono termin wejścia w życie nowych przepisów do 1 stycznia 2027 r.

Przedmiotowy projekt aktu prawnego wraz z Uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12392704/katalog/13102161#13102161>

Projekt jest obecnie jednocześnie na etapie uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

3. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej, jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądowego (numer z wykazu RC11).

Zgodnie z art. 36c ust. 1 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, projekt obiektu jądowego:

1) uwzględnia konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej podczas budowy, rozruchu, eksploatacji, w tym napraw i modernizacji, a także likwidacji tego obiektu oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego;

2) uwzględnia sekwencję poziomów bezpieczeństwa zapewniających zapobieganie powstawaniu odchyłeń od warunków normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, awarii przewidzianych w założeniach projektowych i wykraczających poza te założenia ciężkich awarii, a jeżeli nie uda się zapobiec tym odchyleniom, zdarzeniom czy awariom – kontrolowanie ich oraz minimalizację radiologicznych skutków awarii;

3) zawiera rozwiązania, które umożliwiają pewną, stabilną, łatwą i bezpieczną w zarządzaniu eksploatację obiektu jądowego, ze szczególnym uwzględnieniem czynników związanych ze współdziałaniem człowieka i eksploatowanych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia, w tym urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. 2024 r. poz. 1194).

Zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 36c ust. 3 ustawy Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej, jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądowego, dla różnych rodzajów obiektów jądowych, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądowych podczas rozruchu, eksploatacji i likwidacji obiektu jądowego oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego, a także biorąc pod uwagę wydane w tym zakresie zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądowych (WENRA). Na podstawie przepisów art. 36c ust. 3 ustawy – Prawo atomowe zostało wydane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie wymagań bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej, jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądowego (Dz. U. poz. 1048), zwane dalej „rozporządzeniem projektowym”. Z uwagi na fakt, iż w okresie od 2012 r. do 2025 r. uległo zmianie wiele mających charakter zaleceń standardów bezpieczeństwa MAEA, a także poziomy referencyjne WENRA niezbędna jest aktualizacja przepisów dotyczących wymagań bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej, jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądowego. Projekt rozporządzenia ma na celu aktualizację wymagań w zakresie bezpieczeństwa jądowego obiektów jądowych, które wzmocnią poziom ochrony społeczeństwa oraz środowiska naturalnego przed skutkami narażenia na promieniowanie jonizujące od obiektów jądowych.

W okresie od 2012 roku do 2025 r. uległy istotnej zmianie mające charakter zaleceń standardy bezpieczeństwa MAEA oraz poziomy referencyjne WENRA, na podstawie których opracowano przepisy w zakresie wymagań bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej, jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądowego. Z uwagi na szeroki zakres ww. zmian niezbędna jest zmiana rozporządzenia projektowego, przygotowana w oparciu o aktualne zalecenia MAEA oraz poziomy referencyjne WENRA wydane w tym zakresie, aby

uwzględnić aktualne, najlepsze światowe praktyki w zakresie bezpieczeństwa jądowego obiektów jądowych. Większość przepisów została sformułowana w oparciu o aktualne zalecenia MAEA i WENRA i tylko w pojedynczych przypadkach zmiany przepisów wprowadzały nowe rozwiązania wynikające z przeglądu zmienianego rozporządzenia, mając na uwadze bezpieczeństwo jądowe, pod kątem zastosowania tych przepisów w nowych zaawansowanych reaktorach jądowych bądź dostosowania ich do zestawów podkrytycznych i krytycznych.

Projekt rozporządzenia będzie w zakresie swojej regulacji wdrażał dyrektywę Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającą wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądowego obiektów jądowych (Dz. Urz. UE L 172 z 02.07.2009, str. 18, z późn. zm.), określając część polskich ram prawnych bezpieczeństwa jądowego obiektów jądowych, o których mowa w art. 4 ust. 1 dyrektywy. Zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie ustanawiają i utrzymują krajowe ramy prawne, regulacyjne i organizacyjne (zwane dalej „ramami krajowymi”) bezpieczeństwa jądowego obiektów jądowych, co daje państwom członkowskim swobodę w określeniu ram krajowych. Ponadto państwa członkowskie mają zapewniać, aby ramy krajowe były utrzymywane i ulepszane z odpowiednim uwzględnieniem doświadczeń z eksploatacji, wniosków z analiz bezpieczeństwa przygotowywanych dla eksploatowanych obiektów jądowych, rozwoju technologii i wyników badań nad bezpieczeństwem, gdy są dostępne i stosowne do potrzeb. Przedmiotowy projekt ulepszy istniejące ramy prawne bezpieczeństwa jądowego obiektów jądowych, co będzie wiązało się z wykroczeniem poza minimalne regulacje wymagane do realizacji obowiązków wynikających z prawa Unii Europejskiej, ale jednocześnie pozwoli na zapewnienie najwyższego rozsądnie osiągalnego poziomu bezpieczeństwa jądowego nowych obiektów jądowych.

Przedmiotowy projekt aktu prawnego wraz z Uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12399550>

Projekt jest obecnie jednocześnie na etapie uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

4. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie dokumentów wymaganych przy składaniu wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem na działanie promieniowania jonizującego albo przy zgłoszeniu wykonywania tej działalności (numer z wykazu RC12).

Obowiązujące przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 2021 r. w sprawie dokumentów wymaganych przy składaniu wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem na działanie promieniowania jonizującego albo przy zgłoszeniu wykonywania tej działalności (Dz. U. poz. 1667), zwanego dalej „rozporządzeniem dokumentowym”, nie uwzględniają zmian wprowadzonych ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądowej oraz inwestycji towarzyszących oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 595) w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2024 r. poz. 1410, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, zwanej dalej „ustawą – Prawo atomowe”. Z uwagi na powyższe należy dostosować katalog dokumentów dołączanych do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z

narażeniem polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych do zmian wprowadzonych w tym zakresie w ww. ustawach.

Ponadto istnieje konieczność ujednolicenia przepisów rozporządzenia dokumentowego z równolegle procedowanymi projektami rozporządzeń Rady Ministrów:

1) w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania analiz bezpieczeństwa przeprowadzanych przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego oraz zakresu wstępnego raportu bezpieczeństwa dla obiektu jądrowego – opracowanym na podstawie art. 36d ust. 3 ustawy – Prawo atomowe;

2) zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądrowego – opracowanym na podstawie art. 36c ust. 3 ustawy – Prawo atomowe.

Projekt rozporządzenia będzie w zakresie swojej regulacji wdrażał dyrektywę Rady 2009/71/Euratom z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającą wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych (Dz. Urz. UE L 172 z 02.07.2009, str. 18, z późn. zm.), stanowiąc część polskich ram prawnych bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych, o których mowa w art. 4 ust. 1 dyrektywy. Przedmiotowy projekt skupia się na określeniu ram prawnych bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych. Regulację wykraczającą poza ten zakres mają charakter redakcyjny lub wynikowy, tzn.: wynikają ze zmiany innych przepisów. Do najistotniejszych zmian należy usunięcie z katalogu dokumentów dołączanych do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem polegającej na budowie obiektu jądrowego opinii Komisji Europejskiej wydanej na podstawie art. 43 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, ponieważ znowelizowany przepis art. 39i ust. 4 ustawy – Prawo atomowe stanowi, że warunkiem wydania zezwolenia na budowę obiektu jądrowego jest uprzednie przedłożenie przez inwestora opinii Komisji Europejskiej, wydanej na podstawie art. 43 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, co w połączeniu z usunięciem wymogu uzyskania tej opinii przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego (art. 39i ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo atomowe) oznacza, że nie ma obowiązku posiadania takiej opinii już na etapie składania wniosku o wydanie zezwolenia, a można ją pozyskać w toku postępowania o wydanie zezwolenia.

Ponadto do katalogu dokumentów dołączanych do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem polegającej na budowie obiektu jądrowego dodano decyzję zasadniczą, o której mowa w art. 3a ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2024 r. poz. 1410 i 1572 oraz z 2025 r. poz. 393), z uwagi na fakt, że ww. decyzja uprawnia do ubiegania się o uzyskanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz innych decyzji niezbędnych do przygotowania i realizacji tej inwestycji.

Z katalogu dokumentów dołączanych do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem polegającej na rozruchu obiektu jądrowego usunięto opinię Komisji Europejskiej wydaną na podstawie art. 37 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, ponieważ znowelizowany ustawą z dnia 9 marca 2023 r. przepis art. 39j ustawy – Prawo atomowe stanowi, że warunkiem wydania zezwolenia na rozruch obiektu jądrowego jest uprzednie przedłożenie przez inwestora opinii Komisji Europejskiej, wydanej na podstawie art. 37 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euratom). Oznacza to, że nie ma obowiązku posiadania takiej opinii już na etapie składania wniosku o wydanie zezwolenia, a można ją pozyskać w toku postępowania o wydanie zezwolenia.

Przedmiotowy projekt aktu prawnego wraz z Uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12399552>

Projekt jest obecnie jednocześnie na etapie uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

5. Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego świadczonego przez urzędy pracy oraz Ochotnicze Hufce Pracy (numer z wykazu 62).

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 98 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620), nakładającego na ministra właściwego do spraw pracy obowiązek określenia szczegółowych warunków realizacji i sposobów świadczenia pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego przez wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy, a w części dotyczącej pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES także przez Ochotnicze Hufce Pracy, zwane dalej „OHP”, a także zawartości oferty pracy zgłaszanych do bazy ofert pracy, zwanej dalej „ePracą”, w ramach pośrednictwa pracy oraz minimalną liczbę pracowników realizujących w wojewódzkich i powiatowych urzędach pracy poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, w tym pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES i minimalną liczbę pracowników realizujących w OHP, pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES.

Projektowane rozporządzenie zastąpi, w części dotyczącej pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 667).

Projektowane rozporządzenie reguluje kwestie realizowania pośrednictwa pracy przez publiczne służby zatrudnienia skierowanego do osób poszukujących zatrudnienia. Wprowadza przepisy, które ułatwią aktywizację osób biernych zawodowo. Upraszcza, automatyzuje i unowocześnia obsługę pracodawców i osób szukających pracy w zakresie pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego.

Projektowane rozporządzenie uwzględnia zasady dotyczące realizacji pośrednictwa pracy, w tym pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES oraz poradnictwa zawodowego określone w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 492/2011 i (UE) nr 1296/2013, zwanym „unijnym rozporządzeniem EURES”.

W przepisach ogólnych projekt rozporządzenia określa szczegółowe warunki i sposób świadczenia pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, warunki w jakich pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe powinno być świadczone, niezbędne wyposażenie stanowisk pracy, konieczność wykorzystania stron internetowych i systemów teleinformatycznych i dokumentowania prowadzonych działań.

Ważną zmianą wprowadzoną projektowanym rozporządzeniem jest umożliwienie osobom zarejestrowanym i niezarejestrowanym, oraz pracodawcom dostępu do sprzętu umożliwiającego korzystanie z informacji dotyczących pomocy udzielanej w ramach pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz dostępnych ofert pracy.

Przedmiotowy projekt aktu prawnego wraz z Uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12399555>

Projekt jest obecnie jednocześnie na etapie uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

6. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie maksymalnego czasu na przyjęcie pacjenta od zespołu ratownictwa medycznego w szpitalach (numer z wykazu MZ1783).

Wydanie przez Ministra Zdrowia nowego rozporządzenia w sprawie w sprawie maksymalnego czasu na przyjęcie pacjenta od zespołu ratownictwa medycznego w szpitalach, na podstawie art. 45a ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym jest konieczne w związku ze zmianą brzmienia art. 45a ustawy, która została dokonana ustawą z dnia 24 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 637). Ustawa zmieniająca wprowadziła upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw zdrowia do wydania rozporządzenia, w którym należy określić maksymalny czas na przyjęcie pacjenta od zespołu ratownictwa medycznego w szpitalach, o których mowa w art. 44 ust. 1 i art. 45 ustawy.

Projekt rozporządzenia określa maksymalny czas na przyjęcie pacjenta od zespołu ratownictwa medycznego w szpitalach, o których mowa w art. 44 ust. 1 i art. 45 ustawy. Czas ten został określony na 15 minut. Bieżąca analiza ww. czasów wskazuje, że w zdecydowanej większości (ponad 70 % przypadków), proponowany w przepisie 15-minutowy czas na przekazanie pacjenta jest zachowany. Czas ten wraz z czasem dojazdu zespołu ratownictwa medycznego na miejsce zdarzenia (art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy), czasem pobytu na miejscu zdarzenia i czasem przewiezienia pacjenta do szpitala (art. 21 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy), nie powinien być dłuższy niż 60 minut – czyli powinien spełniać standard tzw. „złotej godziny”, która nie może być przekroczona w przypadku osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Przedmiotowy projekt aktu prawnego wraz z Uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji dostępny jest na stronach Rządowego Centrum Legislacji pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12399602>

Projekt jest obecnie jednocześnie na etapie uzgodnień i konsultacji publicznych.

II. Ogłoszone akty prawne (Dziennik Ustaw RP)

W analizowanym okresie opublikowano 48. aktów prawnych, tzn. ustaw, rozporządzeń Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów i poszczególnych ministrów, obwieszczeń w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego. Z powyższych publikacji w zainteresowaniu pracodawców i przedsiębiorców znaleźć się mogą następujące akty prawne:

1. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego.

Powyższy akt prawny opublikowany został 30 czerwca 2025 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2025, poz. 851).

Rozporządzenie określa:

- 1) zwolnienia od podatku akcyzowego, zwanego dalej "akcyzą", wyrobów akcyzowych i samochodów osobowych w przypadku gdy wynika to z przepisów prawa Unii Europejskiej, umów międzynarodowych i zasady wzajemności oraz uzasadnia to przeznaczenie próbek niektórych wyrobów akcyzowych do badań naukowych, laboratoryjnych lub jakościowych, a także szczegółowy zakres oraz warunki i tryb stosowania tych zwolnień oraz wzór zaświadczenia stwierdzającego zwolnienie od akcyzy samochodu osobowego;
- 2) szczegółowy zakres oraz warunki i tryb stosowania zwolnień od akcyzy, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, zwanej dalej "ustawą", oraz naczelników urzędów skarbowych właściwych w sprawach zwrotu zapłaconej kwoty akcyzy.

Zwalnia się od akcyzy naftę oznaczoną kodem CN 2710 19 25 przeznaczoną do celów oświetleniowych, kosmetycznych lub jako zmywacz antykorozyjny, w przypadkach, o których mowa w art. 32 ust. 3 ustawy, jeżeli są spełnione warunki, o których mowa w art. 32 ust. 5, 6, 12 i 13 ustawy.

Zwalnia się od akcyzy rozlewane do butli gazowych w składzie podatkowym i przeznaczone do użycia w urządzeniach, maszynach oraz pojazdach niebędących pojazdami samochodowymi w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251 oraz z 2025 r. poz. 820) pozostałe węglowodory gazowe w stanie skroplonym o kodach CN od 2711 12 11 do 2711 19 00.

Zwalnia się od akcyzy zużycie energii elektrycznej przez podmiot, który wyprodukował ją z generatorów o łącznej mocy nieprzekraczającej 1 MW, z tym że w przypadku jednostki samorządu terytorialnego produkującej energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361, 1847 i 1881 oraz z 2025 r. poz. 303 i 759) łączna moc generatorów jest ustalana odrębnie dla każdej z jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego w rozumieniu art. 16 ust. 7b ustawy.

Zwalnia się od akcyzy biokomponenty przeznaczone do paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, w rozumieniu odrębnych przepisów, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach.

Zwalnia się od akcyzy piwo, wino i napoje fermentowane, wytworzone domowym sposobem przez osoby fizyczne na własny użytek i nieprzeznaczone do sprzedaży.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, tj. z dniem 1 lipca 2025 roku.

2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2025 r. w sprawie przesyłania informacji o sprzedawcach.

Powyższy akt prawny opublikowany został 30 czerwca 2025 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2025, poz. 857).

Rozporządzenie określa sposób przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej zbiorczej informacji o sprzedawcach podlegających raportowaniu za okres sprawozdawczy, zwanej dalej „informacją o sprzedawcach”.

Informacja o sprzedawcach jest przesyłana za pomocą oprogramowania interfejsowego dostępnego na stronie, której adres jest podany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Informacja o sprzedawcach przesyłana w sposób, o którym mowa w ust. 1, jest opatrywana:

- 1) kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo
- 2) podpisem zaufanym.

Dowodem złożenia informacji o sprzedawcach jest urzędowe poświadczenie odbioru wytworzone i udostępnione nadawcy przez system teleinformatyczny Szefa Krajowej Administracji Skarbowej po uprzednim przeprowadzeniu prawidłowej weryfikacji struktury logicznej, poprawności danych i podpisu elektronicznego.

Struktura logiczna urzędowego poświadczenia odbioru informacji o sprzedawcach jest udostępniana w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, tj. z dniem 1 lipca 2025 roku.

3. Ustawa z dnia 21 maja 2025 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody.

Powyższy akt prawny opublikowany został 4 lipca 2025 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2025, poz. 884).

Celem ustawy z dnia 21 maja 2025 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody jest:

- a) utworzenie nowego organu, który zastąpi Państwową Radę Ochrony Przyrody (PROP) w wydawaniu opinii w sprawie CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, pol. Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, sporządzona w Waszyngtonie dnia 3 marca 1973 r.),
- b) doprecyzowanie aktualnie obowiązujących przepisów i szczegółowe uregulowanie procedury wydawania opinii w sprawie CITES,
- c) pełne dostosowanie regulacji ustawy do przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz. Urz. WE L 61 z 03.03.1997, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 136), zwane dalej jako „rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97”.

Ustawa dokonuje zmian w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940), które polegają przede wszystkim na:

- a) wskazaniu, że organem administracyjnym w rozumieniu art. 2 lit. g rozporządzenia Rady 338/97 jest minister właściwy do spraw środowiska (dotychczas minister właściwy do spraw środowiska był organem zarządzającym w rozumieniu rozporządzenia Rady 338/97), zaś organem naukowym w rozumieniu art. 2 lit. Q rozporządzenia Rady 338/97 Komisja do spraw

CITES (dotychczas organem naukowym w rozumieniu tych przepisów była Państwa Rada Ochrony Przyrody);

b) utworzeniu Komisji do spraw CITES, działającej przy ministrze właściwym do spraw środowiska jako organ opiniotawczy w zakresie ochrony gatunków w drodze regulacji handlu nim oraz uregulowaniu zasad jej funkcjonowania.

Ustawa wejdzie w życie 4 sierpnia 2025 r., za wyjątkiem art. 1 pkt 8 w zakresie art. 94b ust. 1, 2 i 4 oraz art. 2, które wchodzi w życie z dniem 5 lipca 2025 r.